

Ps 113
Matt. 7: 13-23
Jeremia 28:1-17

„Wacht u voor valse profeten...” ①

Broeder en Zuster in Christus,

* Het vers, dat ons vandaag ten geleide gaat dienen vindt u opgetekend in het evangelie naar Mattheus: Matt. 7: 15-16:

„Wacht u voor valse profeten, die in schapevacht tot u komen, maar van binnen zijn zij roofgierige wolven. Aan hun vruchten zult gij hen kennen...”

* Profeten hebben van Godswegen het ambt om Gods volk de weg te wijzen; door het leven, en door de wereld.

God zei dan a.h.w.: „Ga ze de weg wijzen. Hun situatie is moeilijk. Leid ze door het duister van de tijd...” „Bied hun de toekomst van heil die Ik hun wil geven...”

En zo zijn ze uitgegaan: Jesaja, Amos, Daniël, Ezechiël... Hun gezag steunde op het feit dat het „het gezag van de waarheid” was.

En de waarheid doet pijn. Zeer zeker als de profetieën oordeel inhielden. Vandaar dat veel profeten grote moeite hadden met hun roeping.

* Profeten zijn er ook nu: begiftigd met de gave der profetie; en die ook nu met het gezag der waarheid kunnen spreken, en zeggen: „Dit is de weg des Heren. Wandelt daarop. Andere wegen zijn slechts dwaalwegen. U loopt erin vast. Het zijn wegen die u geen bevrediging schenken, geen uitweg...”

* Wat is het dan een grote genade, gemeente, dat de Heer aan Zijn volk zulke mensen geeft: „Heb dank, Heer, dat U naar ons omziet“... - Mensen die goed begrijpelijk, en glashelder kunnen openleggen wat God in Zijn Woord bedoelt. Wij zouden kunnen zeggen: „Ja, fijn, Here, dank U wel, Here God!...“

* Maar dan nu dat Bijbelvers: „Wacht u voor valse profeten“... Wij... zouden wellicht een klein beetje nadenken voordat wij dat woord „vals“ zouden gebruiken. De Bijbel gebruikt het hier. Het zal ons niet verwonderen dat de tegenstander een geraffineerd ^{namaak} surrogaat van het Woord en van Gods bedoelingen op de markt gaat brengen. Vandaar dat zware woord „vals“. Zoals de Schrift vaak over „de profeet“ spreekt, zo spreekt zij even vaak over „de valse profeet“. Iemand die voorgeeft de weg te kunnen wijzen (en ook te willen wijzen), maar dan de verkeerde weg wijst.

* Het „vals“ van de valse profeten moeten wij niet opvatten als een „karaktertrek“ als „laagheid“ of „gemeenheid“. Het heeft wél te maken met de leer van die profeet. Deze lijkt echt, maar ze is niet echt.

- Precies een munt, die er uitziet alsof ie echt is, maar het is bedrog.
- Precies een kerk, die doet alsof zij het „lichaam van Christus“ is, maar 't is uiterlijke schijn.

Een kerk, die het „lichaam van Christus“ is, gaat uit van verootmoediging en dank. En altijd van de wetenschap van de Verlossing van Jezus Christus.

Schilderijen!

- * „Valse profeten”: hoe kunnen wij ermee omspringen? Die vraag proberen wij te beantwoorden. Het hoofdstuk Jeremia dat wij vandaag gelezen hebben laat een prachtig voorbeeld zien. Hoe reageert Jeremia? Prachtig voorbeeld om te lezen.
- * „Valse profeten”: zo noemt Jezus hen die in schapenvacht tot ons komen, maar van binnen zijn het „roofgierige wolven”. „Roofgierige wolven”?... Heeft dat dan niets te maken met valsheid als karaktertrek?... zo zal iemand vragen... Niet noodzakelijk, en dat hoeft niet... Iemand kan een roofgierige wolf zijn, maar met een beminnelijk en allerplezierigst karakter... schapenvacht... luisterend oor... begrijpend...
- Soms ontmoeten wij heel beminnelijke mensen, aangenaam in de omgang, maar als 't over Christus gaat zien wij tot onze verschrikking een koude, zwaar afwijzende, honende houding. En verbaasd denken wij: „Wat is hier gaande?” Dat is toch anders een niet onaardig iemand? Zo ook veel valse profeten: Sympathiek en begaafd, maar beheerst door de vreemde drang om alles wat met Gods Woord te maken heeft, te bekampen.
- Zijn ze dan bezield door hem, die rondgaat als een briesende leeuw?
- Doen ze dat opzettelijk?
- Of zijn ze zelf slachtoffer?
- Wij weten het niet echt.

- Zegt de Schrift ons niet dat we er best wat tijd laten over gaan? „Wacht u voor de valse profeten.“ „Wacht u...“ Weest vooral oplettend, maar wacht, tot de toestand ^{meer duidelijk is} of het probleem „rijp“ is om te gaan handelen. Bidt, opdat u het juiste tijdstip en het juiste handelen zoudt kennen. Bok Jeremia ging zo te werk...

1 Petr. 5:8

- * Wij weten dat „de duivel rondgaat als een briesende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden...“ „Zoekende“: dus zijn voor hem alle manieren goed...

- * Wij blijven echter bij die waarschuwing van Jezus Christus: „Wacht u voor de valse profeten.“ Jezus Zelf is hier profeet. Hij is onze hoogste profeet en leraar. Jezus Zelf leert ons de weg Gods in waarheid. Opvallend in de Bergrede (in héél de Bergrede) is dat Jezus de mensen niet vanuit mensenogen bekijkt, maar vanuit Gods ogen. Vandaar die zuivere, en duidelijke, en gezaghebbende wegwijzing.

- Met die wegwijzing zijn wij gelukkig; zij is vaststaand, en zij is bedoeld voor het geluk van de mensen. Maar nu waarschuwt Jezus voor „valsheid“ die er wil of die er zal insluipen.
- Grijpwolven zullen onder de schijn van „zo zegt de Here“ ons dwaalwegen doen bewandelen. Of ons onjuiste gedachten of verwachtingen meegeven.

- * Een voorbeeld is rijkdom: Schatten op aarde verzamelen: zou dat niet mogen? Blijkt daaruit niet dat ge een gezegend mens zijt? Rijk wezen: dat mag best... en

dat mag ook, en ... alles mag... Gemeente, met zo'n redenering kunnen wij best op onze portemonnee gaan zitten. En waar begint het „onjuiste“-als wij zouden doorhameren-in die gedachtengang? Het onjuiste begint daar waar het doet voorbijgaan aan het ernstige dat de Heer zegt over de gevaren van het „rijk“ zijn. Grotere rijkdom? niets op tegen, als het ook gepaard gaat met groter besef, en ook daden van verantwoordelijkheid tegenover minderbedeelden. Laat niet toe dat uw rijkdom tegen u getuigt...!

- * Valse profetie tracht steeds van de smalle weg een brede weg te maken. (kent u nog die affiche?) Brede weg en valse profetie: ze horen bij elkaar. En daartegen waarschuwt Jezus.

- * Valse profetie kan verschrikkelijk geraffineerd zijn. De redenering waarmee de „koopwaar“ aanprezen wordt kan zo boeien dat u erdoor gewonnen wordt. Heel aansluitend: in de „rede over de laatste dingen“ zegt Jezus: „Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zodat zij, ware het mogelijk, ook de uitverkorenen zouden verleiden...“

- * Een ander voorbeeld is Jeremia. In hoofdstuk 28, dat wij gelezen hebben, maken wij de „profeet“ Chanania mee. En we zien Jeremia, die toch een man Gods is, aarzelen.

Chanania: komt als „profeet des Heren“ naar voor. Chanania predikt spoedige terugkeer uit de ballingschap. Maar dat blijken „zoete broodjes“ te zijn die hij bakt. Jeremia luistert met aandacht. En dan is het heel merkwaardig hoe Jeremia reageert. Eerst zegt hij: „Amen, zo moge de Here het doen, De Here vervulle de woorden die gij gesproken hebt.“ Jeremia had geen „bevestiging“. Weinig verder kunnen wij lezen: „Doch de profeet Jeremia ging zijns weegs“... Blijkbaar had hij genoeg gehoord van de „onzin“ die Chanania uitkraamde. - En nog even verder leest u dat Jeremia een heel zwaar oordeel over Chanania moet uitspreken, en dat dat ook gebeurt.

Jer. 28:6

Jer. 28:11

*

Gok Mozes heeft het probleem gekend. Gok Mozes wist dat er van valse profetie een enorme vernietigende tegenkracht uitging. En Mozes voorziet dat je 't in bepaalde situaties, net als Jeremia, niet meteen kunt zeggen. In Deut. 18:22 lezen wij: „als een profeet spreekt in de naam des Heren en zijn woord wordt niet vervuld, en het komt niet uit, dan is het een woord dat de Here niet gesproken heeft; in overmoed heeft de profeet gesproken, gij zult voor hem niet vrezen.“

Deut. 18:22

*

Misschien, gemeente, hebt u het gemerkt: Er is iets dat zowel voorkomt in de Bergredepassage van Jezus Christus, als in Jeremia, als in de schriften van Mozes. Wat zegt Jezus? „Wacht u voor valse profeten“...

"Wacht" - "Wachten" - "weest zeer oplettend" -
 "Laat er wat tijd overgaan" - "tijd kan een goede
 raadgever zijn"....

In schapenvacht komen zij tot u...

Het zijn roofgierige wolven...

En dan hebt u het: "Aan hun vruchten zult
 gij hen kennen". Jezus Christus en Mozes en
 Jeremia staan helemaal op dezelfde lijn.

Volgens hen is het een zaak van geduldig afwachten.

"Aan de vruchten kent men de boom".

Een stedeling zal 's winters een appelboom niet
 kunnen herkennen. Ook niet als hij in bloei
 staat. Hij moet wachten tot de vrucht er is.

* Mozes zegt: "Wacht eens af; kijkt eens of het
 uitkomt wat die meneer zegt. 't Lijkt misschien
 erg mooi, maar als u 't niet vertrouwt, wacht
 maar eens af. En Jezus evenzo: "Wacht de
 vrucht eens af, om te weten met wat voor boom
 u te maken hebt. U ziet vanzelf op den duur
 wel waar het gepraat van iemand heenleidt:
 Gaat het geestelijk leven vooruit onder zijn
 arbeid? Of gaat het bergaf? Of is onrust in
 de gemeente het resultaat? → "Openbaar"
 zal het worden!

* Nu zal iemand zeggen: "Ja, maar intussen kan
 veel gebeuren!" - "Wat voor schade kan er zoal
 niet aangericht worden?"

Een geruststelling: Als iemand "in de Naam van de
 Heer" begint te spreken, dan staat u als hoorder
 niet alleen! Meerdere broeders en zusters horen

het ook.

En misschien ook mensen wiens ervaring groter is dan de uwe. Maar bovenal: de Heilige Geest rust toe met de gave van het onderscheiden der geesten.

Gemeente: aanvallen van roofgierige wolven: dat is van alle tijden.

- * Mijn Broeder en zuster, Jezus heeft in Zijn onderwijs steeds eenvoudige mensen op het oog. Mensen die prijs stellen op eenvoud en duidelijkheid. ^{geen moeilijkheden} Zit daar niet iets in, in die woorden van Christus dat „verrukkelijk simpel” is, en ook „ruchter”. „Wat koop ik daarvoor?” (een gezegde die in Nederland meer gebruikt wordt). „Wat ben ik daarmee?” „Inderdaad, een goede vraag” zegt Jezus. „Waar komt het op neer?” „Waar kom ik met die moeilijke profetie terecht?” Wat haalt het uit? Wat is de vrucht? En misschien mogen wij ons eens wat venijniger opstellen: „Wordt bij de mensen de lust om de Heer te dienen er groter van?” En dan zegt Jezus nog: „Let eens op waar de gewezen weg naartoe leidt.”

- * Een goed voorbeeld is mij bijgebleven: het gebod van de liefde. „Zijt niemand iets schuldig, dan elkaar lief te hebben”. Staat dat gebod niet torenhoog boven de andere geboden? „Alles bedekt zij, alles gelooft zij, alles hoopt zij, alles verdraagt zij”...

Let daarbij eens op, gemeente, welk een loopje men met dát gebod kan nemen, tot het meest ongehoorde toe. Ik hoef niet te zeggen dat

Rom. 13:8

1 Cor. 13:7

vooral onze jongeren omtrent „liefde“ vatbaar zijn voor allerlei verleidende uitleg.

- Liefde vraagt de geboden in acht te nemen, opdat wij het goed met elkaar zouden hebben, en omdat men de door God gewenste orde op aarde liefheeft.
- Liefde is niet gelijk aan eigenliefde!!! → Verloopt de Verleider
„Wacht u“... „kijkt“ „Laat er wat tijd overgaan“...
... tot u de vruchten kunt beoordelen ...
- Jezus waarschuwt op een heel rustige manier, maar ook op een heel ernstige!

- * Wat mij opvalt, gemeente, is dat de Schrift, en dat vooral de Messias zo vele malen naar de natuur grijpt als vooropgesteld beeld: „herder en kudde“; „zaaiing en oogst“, „boom en vrucht.“ Is dit verwijzen naar de natuur soms een teken van grote rust in Zijn onderwijs?
- Misschien, gemeente, zijn wij van die rust wat vervreemd, en leven wij té jachtig, té hectisch om dat goed te begrijpen. Maar in de landbouw, - goed, deze is nu ook wel gemechaniseerd - : die tussenruimte tussen zaaiing en oogst, of van bloesem naar vrucht : dat is toch een tijd van afwachten...!
- En ik denk niet dat dat verloren tijd is, maar het is een „wachten“ dat rust geeft aan het leven.

- * Dat Jezus nu naar dat beeld grijpt !!! - daar straalt iets uit van rust; van zekerheid en vertrouwen. Dit is het tegendeel van ongeduld, of jachtigheid, of paniek.

Nu grijpt Jezus naar de natuur als Hij waarschuwt

En waarschuwing, dat brengen wij gemakkelijk in verband met onrust, gejaagdheid, of opschrikking. "Waarschuwing": wij voelen een zweepslog op ons kuiten zo. - En wij worden vanuit veel kanten "gewaarschuwd": Een telefoon rinkelt; een auto toetert; een ziekenwagen die loeit, of er luidt een klok...

* Doch hier: niet also! Jezus last rustperiodes in. Jezus weet dat dat nodig is. En Jezus weet dat dat bezadigdheid en oordeelkundigheid bijbrengt.

* Denkt in dat verband maar aan die boze menceer, die "valse profeet", die onkruid tussen de goede tarwe kwam zaaien. Als de slaven daarvan bericht brachten, en direct aan het werk wilden om het onkruid, d.i. de valse profetie, te verwijderen, nam de landman een wijs besluit: "samen het onkruid met de tarwe laten opgroeien tot de oogsttijd; want lijkt het onkruid nu niet teveel op de goede tarwe?... Ziet u: "Bij het bijeenhalen van het onkruid zoudt gij tevens het koren kunnen uittrekken..."

Matt. 13:25

Matt 13:29

* "Wacht tot de oogsttijd" - kijkt goed uit - Neemt rustig op wat rond u gebeurt; blijft echter vastberaden; hier bij uitstek tegenover valse profeten... En ^{welke waarschuwing geeft} ~~hoe~~ ^{voor} ~~waarschuwt~~ Jezus dan ~~in~~ ^{onze} dagen? "... Heft uw hoofden omhoog" ^{want op aarde ziet u vruchten van het antichristelijke} "... Wat Ik u zeg, zeg Ik allen: Waakt!" Maar vooral: kijkt naar het eerste wat Hij als antwoord geeft op de vraag van Zijn discipelen: "Ziet toe, dat gij u niet laat verleiden". Dit is een rustig gegeven, niet minder ernstige, maar vooral in liefde gegeven waarschuwing van Jezus Christus. Amen

Mrk 13:37

Gok: Mrk 13:7

Lukas 21:8